نام و نام خانوادگی : نام رشته و پایه :دوازدهم تجربی- ریاضی نام درس : ادبیات نام دبیر :تکلو	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان البرز مدیریت ناحیه یک آموزش و پرورش دبیرستان غیردولتی دخترانه فرهنگ آموزش	تاریخ امتحان :1403/10/11 ساعت شروع: 10 صبح مدت امتحان :90دقیقه

ردیف	قلمرو زبانی (7 نمره)	نمره
1	معادل معنایی «کلک» «هیچ نقاشت نمی‌بیند که نقشی برکشد/ وآن که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای» در کدام یک از ابیات زیر وجود دارد؟ آن را نشان دهید الف) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم/ هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت ب) در پیشگاه اهل خرد نیست محترم/ هرکس که فکر جامعه را محترم نداشت	/25
-2	برابر معنایی واژۀ «رَز» را در عبارت زیر مشخص کنید «عصارۀ تاکی به قدرت او شهد فایق شده»	/25
-3	چند مورد از معانی داخل کمانک نادرست است؟ (فقط عدد بنویسید) درهم (مسکوک طلا)- کاینه (موجودات جهان)- شب گرد (والی)- قدوم (آمدن)- باسق (بالیدن)- مزید (زیاد)- وجه (وجود) 5 تا/ درهم: سکه نقره/ کاینه: موجود/ شب گرد: داروغه/ باسق: بالیده/ مزید: زیادی	/25
-4	در کدام عبارت، واژه‌ای هم‌معنی واژه «به خدای تعالی بازگشتن» به کار رفته است؟ الف) هرگه که یکی از بندگان گنه کار پریشان روزگار دست انابت به درگاه حق بردارد. ب) ایزد تعالی در او نظر نکند. بازش بخواند باز اعراض کند.	/25
-5	در تمامی گزینه‌ها، اشتباه املایی وجود دارد به جز گزینۀ..... الف) با فخر و مباحات، با شادی و غرور به تصدیقم می‌نگریست ب) آن شب پس از گشت و گزار در گردشگاه آسمان، تماشاخانۀ شگفت مردم کویر فرود آمدم. پ) طاق احداث شده که آن را با آجر و ملات گچ می‌سازند. ت) همه به هم زل زدیم و در میان بهت و حیرت اسیر دشمن، همراه با حاجی از ته دل خندیدیم.	/25
-6	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید الف) ای عزیز پروانه (غوت- قوت) از عشق آتش خورد. ب) دشمن با استقرار (صلاح ها- سلاح ها) قلّه را در دست داشت. پ) برجسته‌ترین شاگرد (حوضۀ- حوزۀ) ادیب بزرگ بود. ت) نشاط (غربت- قربت) از دل کی برد حبّ وطن بیرون	1
-7	در گروه کلمات زیر، سه نادرستی املایی وجود دارد؛ شکل درست آن را بنویسید «ثنا و روشنی- مأوا و پناهگاه- عار و ننگ- شیر ارغند- کازیه و کاغذ- ثواب و مصلحت- طریق انبساط- غایت و نهایت- قاش زین- اثاث و بنیان» صواب و مصلحت- اساس و بنیان- سنا و روشنی	/75
-8	با توجه به متن به سوالات پاسخ دهید	1

	«آسمان کویر، این نخلستان خاموش و پرمهتابی که هرگاه مشت خونین و بی‌تاب قلبم را در زیر باران‌های غیبی سکوتش می‌گیرم، ناله‌های گریه‌آلود آن روح دردمند و تنها را می‌شنوم.» الف) در گروه بدلی، چند صفت وجود دارد؟ 3 صفت این/ خاموش/ پرمهتابی ب) در گروه «باران‌های غیبی سکوتش» نوع وابستهٔ وابسته را بنویسید و نمودار پیکانی آن را رسم کنید «ش» مضاف الیه مضاف الیه پ) در گروه «ناله‌های گریه‌آلود آن روح دردمند و تنها» مضاف الیه، چند صفت گرفته است؟ 3 تا آن/ دردمند/ تنها	
-9	با توجه به عبارت به سوالات زیر پاسخ دهید «فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایهٔ ابر بهاری را فرموده تا بناتِ نبات در مهد زمین بپرورد.» الف) چند مفعول در عبارت مشاهده می شود؟ 4تا ب) نقش دستوری واژه‌های مشخص شده چیست؟ صبا: مضاف الیه/ دایه: متمم پ) واژهٔ «زمردین» با کدام واژه هم نقش است؟ بهاری	1
-10	اجزای جملات را در هر مصراع بررسی کنید (هر مصراع چند جزیی است؟ نام اجزا را بنویسید) «شو منفجر ای دل زمانه/ وان آتش خود نهفته مپسند» مصراع اول سه جزیی(نهاد+ مسند+ فعل)/ مصراع دوم: چهار جزیی (نهاد+ مفعول+ مسند+ فعل)	/5
-11	در بیت زیر، یک ویژگی دستور کهن دیده می شود، آن را بنویسید «در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست/ با جان بودن به عشق در سامان نیست» ساختار کهن دو حرف اضافه برای یک کلمه یعنی به عشق در	/25
-12	با توجه به متن به سوالات پاسخ دهید 1)ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز/ کان سوخته را جان شد و آواز نیامد 2) اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده. الف) نوع «را» در هر دو مورد «حرف اضافه» است یا «فک اضافه»؟فک اضافه ب) کدام بیت فاقد «ترکیب وصفی» است؟بیت دوم پ) در ابیات حذف به قرینهٔ..... وجود دارد. معنوی	/75
-13	با توجه به بیت به سوالات پاسخ دهید «سرّ من از نالهٔ من دور نیست/ لیک چشم و گوش را آن نور نیست» الف) «نیست» در کدام مصراع «غیراسنادی» است؟ مصراع دوم ب) چه نوع حرف ربطی در بیت مشاهده می‌کنید؟ حرف ربط هم پایه ساز یعنی لیک	/5
	قلمرو ادبی (5 نمره)	

-14	درست یا نادرست بودن عبارات زیر را از نظر تاریخ ادبیات بررسی کنید الف) کتاب «فیه مافیه» اثر منثور مولوی است. درست نادرست ب) بهار قصیدهٔ دماوندیه را در سال 1201 سرود. درست نادرست پ) کتاب «قصهٔ شیرین و فرهاد» اثر وحشی بافقی است. درست نادرست ت)فرخی سیستانی از غزل سرایان اجتماعی عصر مشروطه است. درست نادرست	1
-15	قالب شعر قطعه را رسم کنید و نام یکی از شاعران که در قالب قطعه شعر می‌سرود را بنویسید قطعه قالب شعری است که قافیه در مصراعهای زوج با هم یکی است. پروین اعتصامی	/5
-16	حافظ در شعر «در مکتب حقایق» چه عاملی را سبب «صاحب نظر شدن» سالک می‌داند؟ آن بیت را بنویسید وجه خدا اگر شودت منظر نظر/ زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی	/5
-17	در شعر خوانی«صبح ستاره باران» مصراع اول بیتی را که در آن آرایهٔ تضمین به کار رفته بنویسید گفتی به روزگاران مهری نشسته گفتم	/5
-18	در نوشتهٔ زیر، قسمت مشخص شده از شعر کدام شاعر برگرفته شده است؟حافظ «مزینان از هزاروچهارصد سال پیش، هنوز بر همان مهر و نشان است که بود.»	/25
-19	در بیت زیر، نسبت دادن خرید و فروش به اندوه و جان، آرایهٔ..... می‌سازد. تشخیص/استعاره «بگفت: آنجا به صنعت در چه کوشند؟/ بگفت انده خرند و جان فروشند	/25
-20	با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید «فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایهٔ ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد.» الف) ارتباط میان واژه‌های مشخص شده سبب خلق کدام آرایهٔ ادبی شده است؟ سجع ب) در این عبارت چند تشبیه وجود دارد؟4تا	/5
-21	آرایهٔ «جناس» و «ایهام» را در بیت زیر بیابید جناس: با و ما/ ایهام: مدام «با محتسبم عیب مگویید که او نیز/ پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است»	/5
-22	در همهٔ ابیات اسلوب معادله یافت می شود به جز گزینهٔ..... الف) شانه می آید به کار زلف در آشفتگی/ آشنایان را در ایام پریشانی بپرس ب) محرم این هوش جز بی هوش نیس/ مر زبان را مشتری جز گوش نیست پ) آتش عشق است کاندر نی فتاد/ جوشش عشق است کاندر نی فتاد ت) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان/ چه باک از موج بهر آن را که باشد نوح کشتیبان	/25
-23	ابیات زیر در چه قالبی سروده شده است؟ قطعه «گر کسی وصف او ز من پرسد/ بی دل از بی نشان چه گوید باز؟ عاشقان کشتگان معشوقند/ برنیاید ز کشتگان آواز»	/25
-24	جای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید الف) در مصراع «گفت: ای بیهوده گو **حرف** کم و بسیار نیست» واژهٔ مشخص شده آرایهٔ..مجاز..... دارد. ب) واصفان حلیهٔ جمالش به تحیر منسوب که ماعبدناک حق معترفتک. واژهٔ.....حلیه..... مشبّه به است.	/5

	قلمرو فکری (8 نمره)	
-25	با توجه به ابیات به سوالات پاسخ دهید نی نی تو نه مشت روزگاری/ ای کوه نی‌ام ز گفته خرسند تا درد و ورم فرونشیند/ کافور بر آن ضماد کردند الف) در بیت نخست، منظور از گفته..... است. تشبیه دماوند به مشت روزگار ب) علت خرسند نبودن و پشیمان بودن شاعر چیست؟ چون لازمهٔ اعتراض و قیام، جوش و خروش است درحالی که دماوند ساکت است و آرام؛ پس شاعر از سخن پیشین خود، یعنی تشبیه دماوند به مشت زمین، پشیمان گشته است. پ) در بیت دوم، علت ادعایی شاعر برای نشستن برف بر کوه دماوند چیست؟ شاعر علت قرار گرفتن برف بر روی کوه دماوند را، فرونشاندن درد و ورم قلب زمین دانسته است.	/75
-26	عبارت «شاهین تیزبال افق‌ها بودم. زنبور طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم.» یادآور کدام «ضرب المثل» فارسی است؟ از عرش به فرش افتادن	/25
-27	در عبارت «خرجان!بفرما بنشین. اینجوری خیلی تابلو هستی!» منظور از تابلو بودن چیست؟ آشکار هستی	/25
-28	از «بین رفتن مشکلات» و «آمادهٔ حرکت شدن» مفهوم کنایی کدام جمله‌های متن زیر است؟ «آب جیحون فرونشست(یعنی از بین رفتن مشکلات) بوی جوی مولیان مدهوشم کرد. فردای همان روز ترقی را راه کردم. پا به رکاب گذاشتم (یعنی آمادهٔ حرکت شدن) و به سوی زندگی روان شدم.»	/5
-29	شاعر با سرودن «آیین طریق از نفس پیر مغان یافت/ آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند» رمز رسیدن به کمال و سعادتمندی را چه می داند؟ ضروروت توسل و اهمیت راهنما	/5
-30	این بیت عارف بیانگر کدام یک از محورهای شعر مشروطه است؟ «آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم/ ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است» الف) وطن ب) ازادی پ) مبارزه با استعمار ت) استبداد	/25
-31	در بیت زیر منظور از «ماهی» و «آب» چیست؟ آب: عشق الهی و ماهی: عارف «هرکه جز ماهی ز آبش سیر شد/ هرکه بی روزی است روزش دیر شد»	/5
-32	شاعر در بیت زیر، شنونده را برای بهره‌بردن از سخنان گوینده، به چه چیزی فرا خوانده‌است؟سکوت «مستمع صاحب سخن را بر سر ذوق آورد/ غنچهٔ خاموش بلبل را به گفتار آورد»	/25
-33	با توجه به عبارت «باران رحمت بی حسابش همه جا رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده، پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفهٔ روزی به خطای منکر نبرد» به پرسش‌ها پاسخ دهید الف) با توجه به عبارت مشخص شده به کدام صفت خداوند توجه شده است؟ستار العیوب ب) وظیفهٔ روزی به خطای منکر نبرد یعنی؟رزّاق بودن خداوند	/5

34	مفهوم بیت زیر از کدام گزینه دریافت می‌شود؟ زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر/ بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست الف)در غم ما روزها بی گاه شد/ روزها با سوزها همراه شد ب) روزها گر رفت گو رو باک نیست/ تو بمان ای آنکه جز تو پاک نیست	/25
35-	اشعار و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید الف) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می‌زد. یک روز مردم دنیا به حکومت روم توجه داشتند و از آن می ترسیدند. ب) بَلَغ العُلی بِکَماله، کَشَف الدُّجی بِجَماله به درجات بالا رسید و تاریکی ها را کنار زد. پ) یکی از صاحب دلان سر به جَیب مراقبت فروبرده.یکی از عارفان مشغول تفکر عارفانه بود. ت) هرکه بی روزی است روزش دیر شد هرکه بدون عشق است عمرش به بیهودگی سپری شد. ث) همت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد از بادسحر کمک و یاری می خواهم ج) بخروش چو شرزه شیر ارغند همچون شیر خشمگین غرش کن چ) و چنان که می گویند هم بر انگارهٔ عشق آبادش ساخته‌اند. و همانگونه که می گویند بر طرح عشق آباد آن را (=مزینان) را ساخته اند. ح) در خبر است از صفوت آدمیان و تتمه دَور زمان حدیثی آمده است از برگزیدهٔ انسانها و مایهٔ تمامی و کمال گردش روزگار	4

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال